Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Seba’ Awla)

28 ta’ Lulju 2016 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud – Direttiva 2006/112/KE – Artikoli 167, 168, 178 sa 182, 193, 206, 242, 244, 250, 252 u 273 – Dritt g?al tnaqqis tal-VAT –Rekwi?iti sostantivi – Rekwi?iti pro?edurali – Terminu ta’ dekadenza – Dispo?izzjonijiet nazzjonali li jeskludu d-dritt g?al tnaqqis f’ka? ta’ osservanza tal-parti l-kbira tar-rekwi?iti pro?edurali – Eva?joni fiskali”

Fil-Kaw?a C?332/15,

li g?andha b?ala su??ett tag?ha talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tribunale di Treviso (qorti ta’ Treviso, l-Italja), permezz ta’ de?i?joni tas-17 ta’ April 2015, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-6 ta’ Lulju 2015, fil-pro?eduri kriminali kontra

Giuseppe Astone,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Seba’ Awla),

komposta minn C. Toader, President tal-Awla, A. Rosas u E. Jaraši?nas (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: E. Sharpston,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?all-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, b?ala a?ent, assistita minn G. Galluzzo, avvocato dello Stato,

– g?all-Gvern Grieg, minn K. Nasopoulou u A. Dimitrakopoulou, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn D. Recchia u C. Soulay, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema’ l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata’ ming?ajr konklu?jonijiet

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal- Artikoli 167, 168, 178 sa 181, 244 u 250 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat?28 ta’ Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (?U L 347, p. 1, iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta’ pro?eduri kriminali mressqa kontra Giuseppe Astone, b?ala rappre?entant legali ta’ La Società Del Ferro Srl (iktar 'il quddiem “Del Ferro”), min?abba l-fatt li ma ressqitx id-dikjarazzjoni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (TVA) g?as-sena fiskali 2010.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Ta?t it-Titolu X, intitolat “Tnaqqis”, id-Direttiva tal-VAT tinkludi ?ames kapitoli. Ta?t il-Kapitolu 1 ta’ dan it-titolu, intitolat “Ori?ini u skop tad-dritt ta’ tnaqqis”, jidhru b’mod partikolari l-Artikoli 167 u 168 ta’ din id-direttiva, redatti hekk:

“Artikolu 167

Dritt ta’ tnaqqis ise?? fil-?in meta t-taxxa mnaqqsa ti?i imposta.

Artikolu 168

Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintu?aw g?all-iskopijiet tat-transazzjonijiet taxxabbli ta’ persuna taxxabbli, il-persuna taxxabbli g?andha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-transazzjonijiet, li tnaqqas mll-VAT li g?andha t?allas dan li ?ej:

(a) il-VAT dovuta jew im?allsa f’dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta’ merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li g?ad iridu jitwettqu minn persuna taxxabli o?ra;

(b) il-VAT dovuta rigward transazzjonijiet trattati b?ala provvisti ta’ merkanzija jew servizzi [...]

c) il-VAT dovuta rigward akkwisti intra-Komunitarji ta’ merkanzija [...]

d) il-VAT dovuta fuq transazzjonijiet trattati b?ala akkwisti intra-Komunitarji [...]

e) taxxa fuq il-valur mi?jud dovut jew im?allas g?al merkanzija importata f’dak l-Istat Membru.”

4 Ta?t il-Kapitolu 4 tal-imsemmi Titolu X, intitolat “Regoli li jirregolaw l-e?er?izzju tad-dritt ta’ tnaqqis”, jidhru b’mod partikolari l-Artikoli 178 sa 182 tal-imsemmija direttiva, li jispe?ifikaw:

“Artikolu 178

Biex te?er?ita d-dritt ta’ tnaqqis, persuna taxxabbli g?andha tissodisfa l-kondizzjonijiet li ?ejjin:

(a) g?all-finijiet ta’ tnaqqis skont l-Artikolu 168(a), fir-rigward tal-provvista ta’ merkanzija jew servizzi, hi g?andha jkollha fattura im?ejjija skont l-Artikoli 220 sa 236 u l-Artikoli 238, 239 u 240;

(b) g?all-finijiet ta’ tnaqqis skont l-Artikolu 168(b), fir-rigward ta’ transazzjonijiet trattati b?ala l-provvista ta’ merkanzija jew servizzi, hi g?andha tkun konformi mal-pro?eduralitajiet kif stabbiliti minn kull Stat Membru;

(?) g?all-finijiet ta’ tnaqqis skont l-Artikolu 168(?), fir-rigward ta’ l–akkwist intra-Komunitarju ta’ merkanzija, hi g?andha tni??el fid-denunzja tal-VAT prevista fl-Artikolu 250 l-informazzjoni kollha me?tie?a g?all-ammont tal-VAT dovut fuq l-akkwisti intra-Komunitarji tag?ha ta’ merkanzija li g?andha ti?i kkalkulata u hi g?andha jkollha fattura mfassla skont l-Artikoli 220 sa 236;

(d) g?all-finijiet ta’ tnaqqis skont l-Artikolu 168(d), fir-rigward ta’ transazzjonijiet trattati b?ala

akkwisti intra-Komunitarji ta’ merkanzija, hi g?andha tikkompleta l-pro?eduralitajiet kif inhuma stabbiliti minn kull Stat Membru;

(e) g?all-finijiet ta’ tnaqqis skont l–Artikolu 168(e), fir-rigward tal-importazzjoni ta’ merkanzija, hi g?andha jkollha dokument li jispe?ifikaha b?ala ir-ri?evitur jew importatur u jiddikjara l-ammont ta’ VAT dovuta jew li jippermetti li dan l-ammont ji?i kkalkulat;

[...]

Artikolu 179

Il-persuna taxxabbli g?andha teffettwa t-tnaqqis billi tnaqqas mill-ammont totali tal-VAT dovuta g?al perijodu partikolari ta’ taxxa l-ammont totali ta’ VAT li fir-rigward tag?ha, matul l-istess perijodu, id-dritt li tnaqqas irri?ulta u hu e?er?itat skont l-Artikolu 178.

[...]

Artikolu 180

L-Istati Membri jistg?u jawtorizzaw persuna taxxabbli li tag?mel tnaqqis li ma tkunx g?amlet skont l-Artikoli 178 u 179.

Artikolu 181

L-Istati Membri jistg?u jawtori??aw persuna taxxabli li m’g?andhiex fattura mfassla skont l-Artikoli 220 sa 236 li tag?mel it-tnaqqis imsemmi fl-Artikolu 168(?) fir-rigward tal-akkwisti intra-Komunitarji tag?ha ta’ merkanzija.

Artikolu 182

L-Istati Membri g?andhom jiddeterminaw il-kondizzjonijiet u r-regoli dettaljati biex japplikaw l-Artikoli 180 u 181.”

5 It-Titolu XI tad-Direttiva tal-VAT, intitolat “Obbligi ta’ Persuni Taxxabbli u ta’ ?erti Persuni Mhux Taxxabbli”, fih tmien kapitoli. Il-Kapitolu 1 ta’ dan it-titolu huwa bba?at fuq “L-obbligu ta’ ?las”. Ta?t it-Taqsima 1 ta’ dan il-kapitolu, intitolata “Persuni responsabbli g?all-?las tal-VAT lill-awtoritajiet tat-taxxa”, l-Artikolu 193 ta’ din id-direttiva jispe?ifika:

“Il-VAT g?andha tit?allas minn kwalunkwe persuna taxxabbli li tkun qed twettaq forniment taxxabbli ta’ merkanzija jew servizzi, minbarra fejn din tit?allas minn persuna o?ra [...]”

6 Ta?t it-Taqsima 2 tal-Kapitolu 1 tat-Titolu XI tad-Direttiva tal-VAT, intitolata “Arran?amenti ta’ ?las”, l-Artikolu 206 ta’ din id-direttiva jipprevedi li:

“Kwalunkwe persuna taxxabbli responsabbli g?all-?las tal-VAT g?andha t?allas l-ammont nett tal-VAT meta tippre?enta d-denunzja tal-VAT prevista fl-Artikolu 250. L-Istati Membri jistg?u, madankollu, jistabbilixxu data differenti biex jit?allas dak l–ammont jew jistg?u jitolbu li jsiru ?lasijiet *interim*.”

7 Il-Kapitolu 4 tat-Titolu XI tad-Direttiva tal-VAT, intitolat “Kontabilità”, fih erba’ taqsimiet. Ta?t it-Taqsima 2 ta’ dan il-kpitolu, intitolata “Obbligi ?enerali”, l-Artikolu 242 ta’ din id-direttiva jipprevedi:

"Kull persuna taxxabbli trid i??omm kontijiet dettaljati bi??ejjed biex il-VAT tkun tista' tkun applikata u biex l-applikazzjoni tag?ha tkun ivverifikata mill-awtoritajiet tat-taxxa.

8 Ta?t it-Taqsima 3 ta' dan l-istess Kapitolu 4, intitolata "Obbligi spe?ifi?i dwar il-?a?na tal-fatturi kollha", l-Artikolu 244 tal-imsemmija direttiva jipprevedi:

"Kull persuna taxxabbli g?andha ti?gura li kopji tal-fatturi ma?ru?a minnha, jew mill-konsumatur tag?ha jew, f'isimha u g?an-nom tag?ha, minn parti terza, u l-fatturi kollha li hija r?eviet, ikunu ma??una."

9 Ta?t il-Kapitolu 5 tat-Titolu XI tad-Direttiva tal-VAT, intitolat "Denunzji", l-Artikoli 250 u 252 ta' din id-direttiva jispe?ifikaw:

"Artikolu 250

1. Kull persuna taxxabbli g?andha tipprez?enta denunzja tal-VAT li tistipula l-informazzjoni kollha me?tie?a biex tin?adem it-taxxa li ?iet imposta u t-tnaqqis li jrid isir inklu?, sa fejn hu me?tie? biex tkun stabbilita l-ba?i tal-valutazzjoni, il-valur totali tat-transazzjonijiet li g?andhom x'jaqsmu ma' dawn it-taxxi u tnaqqis u l-valur ta' kwalunkwe transazzjonijiet e?enti.

[...]

Artikolu 252

1. Id-denunzja tal-VAT g?andha ti?i ppre?entata sa terminu perentorju li jkun stabbilit mill-Istati Membri. Dak it-terminu perentorju m'g?andux ikun ta' aktar minn xahrejn mill-a??ar ta' kull perijodu fiskali.

2. Il-perijodu fiskali g?andu jkun stabbilit minn kull Stat Membru f'xahar, f'xahrejn jew f'tliet xhur.

L-Istati Membri jistg?u, madankollu, jistabbilixxu perijodi fiskali differenti sakemm dawn ma jaqb?ux sena."

10 Ta?t il-Kapitolu 7 tat-Titolu XI tad-Direttiva tal-VAT, intitolat "Disposizzjonijiet varji", l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 273, ta' din id-direttiva jipprevedi:

"L-Istati Membri jistg?u jimponu obbligi o?rajn li jidhrulhom me?tie?a biex ji?guraw il-?bir korrett ta' VAT u biex ma ssirx [eva?joni], so??ett g?all-?tie?a ta' trattament indaqs bejn transazzjonijiet domesti?i u transazzjonijiet li jsiru bejn Stati Membri minn persuni taxxabbli u sakemm dawn l-obbligi, fin-negozju bejn Stati Membri, ma jag?tux lok g?al pro?eduralitajiet konnessi mal-qsim ta' fruntieri."

Id-dritt Taljan

11 Id-decreto del Presidente della Repubblica n 633 – Istituzione e disciplina dell'imposta sul valore aggiunto (Digriet tal-President tar-Repubblika Nru 633, li jistabbilixxi u jirregola t-taxxa fuq il-valur mi?jud), tas-26 ta' Ottubru 1972 suppliment ordinarju g?all-GURI Nruº292, tal-11 ta' Novembru 1972), fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem id-"Digriet Nru 633"), li fih Artikolu 19, intitolat "Tnaqqis". Il-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu jipprevedi:

"Sabiex ti?i ddeterminata t-taxxa dovuta skont l-ewwel subparagrafu Artikolu 17, jew l-e??ess previst fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 30, l-ammont ta' taxxa m?allsa jew dovuta mill-persuna taxxabbli jew li ?iet iffatturata lilha b?ala korrispettiv tad-dritt fir-rigward tal-o??etti u servizzi

importati jew mixtrija g?all-finijiet tal-operar tal-impri?a tag?ha jew tal-e?er?izzju tal-attività jew tal-professjoni tag?ha hija dedu?ibbli mill-ammont tat-taxxa fuq l-operazzjonijiet li tkun wettqet. Id-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa fuq il-o??etti u s-servizzi mixtrija jew importati jin?oloq meta t-taxxa issir e?i?ibbli u dan id-dritt jista' ji?i e?er?itat l-iktar tard, fil-prospett tat-taxxa g?at-tieni sena wara s-sena li matulha jin?oloq id-dritt g?al tnaqqis u su??ett g?all-kundizzjonijiet li japplikaw fil-mument meta d-dritt innifsu jin?oloq."[Traduzzjoni mhux uffi??jali]

12 L-Artikolu 25 tad-Digriet Nru 633, intitolat "Re?istrazzjoni tax-xiri", jipprevedi:

"Il-persuna taxxabbli g?andha l-obbligu li telenka b'mod sekwenzjali l-fatturi u n-nota doganali relatati mal-o??etti u s-servizzi mixtrija jew importati g?all-finijiet tal-operar tal-impri?a tag?ha jew tal-e?er?izzju tal-attività tag?ha jew tal-professjoni tag?ha [...] u li tirre?istrahom f're?istru inti? g?al dan l-g?an jew il-prospett annwali li fih il-persuna taxxabbli te?er?ita d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa relatata ma' dawn il-fatturi jew nota.

Ir-re?istrazzjoni g?andha turi d-data tal-fattura jew tan-nota, in-numru sekwenzjali li ?ie attribwit lilha, l-isem kummer?jali, l-isem jew l-isem korporattiv tal-bejjieg? jew fornitur tas-servizz, jew ismu u kunjomu jekk ma jkunx impri?a, kumpannija jew entità, u l-ammont taxxabbli u l-ammont tat-taxxa, differenzjati skont ir-rata applikabbli.

[...]"

13 L-Artikolu 39 ta' dan id-digriet, intitolat "?amma u konservazzjoni tar-re?istri u tad-dokumenti", jispe?ifika:

"Ir-re?istri previsti minn dan id-digriet [...] g?andhom jin?ammu konformement mal-Artikolu 2219 tal-Kodi?i ?ivili u kull pa?na g?andha tkun enumerata b'mod sekwenzjali, u huma e?enti mit-taxxa tal-boll. [...]

[...]

Ir-re?istri, kotba, l-iskedarji u l-listi kif ukoll il-fatturi, in-noti doganali u dokumenti o?ra previsti minn dan id-digriet g?andhom jin?ammu konformement mal-Artikolu 22 tad-Digriet tal-President tar-£Òepubblika Nru 600 tad-29 ta' Settembru 1973. [...]"

14 Id-decreto legislativo n. 74 – Nuova disciplina dei reati in materia di imposte sui redditi e sul valore aggiunto, a norma dell'articolo 9 della legge 25 giugno 1999, n. 205 (Digriet le?i?lattiv Nru 74, dwar le?i?lazzjoni ?dida ta' ksur fil-qasam ta' txxa fuq id-d?ul u ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, konformement mal-Artikolu 9 tal-Li?i Nru 205, tal-25 ta' ?unju 1999), tal-10 ta' Marzu 2000 (GURI Nru 76, tal?31 ta' Marzu 2000, p. 4), fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem id-"Digriet le?i?lattiv Nru 74"), jipprevedi, fl-Artikolu 5 tieg?u, intitolat "Assenza ta' dikjarazzjoni":

"1.Kull min ma jippre?entax wa?da mid-denunzji annwali, dwar it-taxxa fuq id-d?ul jew dwar il-[VAT] f'ka? li jkun obbligat li jippre?entahom, bil-g?an li jevadihom, meta wa?da jew l-o?ra mit-taxxa eva?a hija g?ola minn EUR 30 000, huwa punibbli b'piena ta' pri?unerija ta' tliet snin.

[...]"

15 Konformement mal-Artikolu 1(1)(f) ta' dan id-digriet le?i?lattiv, it-"taxxa eva?a" tikkorrispondi g?ad-"differenza bejn it-taxxa effettivament dovuta u dak li jkun idnikat fid-dikjarazzjoni, jew it-taxxa dovuta kollha f'ka? ta' assenza ta' dikjarazzjoni, wara tnaqqis tas-somom im?allsa mill-persuna taxxabbli jew minn terzi b?ala pagament akkont, jew b?ala taxxa minn ras-il g?ajn jew, fi kwalunkwe ka?, b?ala ?las ta' din it-taxxa qabel ma ti?i ppre?entata d-dikjarazzjoni jew l-

iskadenza tt-terminu tal-pre?entazzjoni tad-dikjarazzjoni”.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

16 Matul kontroll fiskali mibdi fl-4 ta’ Lulju 2013, il-Guardia di Finanza (il-pulizija fiskali u finanzjarja, l-Italja) ikkonstatat li, g?as-snin fiskali 2010, 2011, 2012 u 2013, G. Astone, b?ala rappre?entant ta’ Del Ferro, ma kienx f’qag?da li jipprodu?i la l-kontabbiltà u lanqas ir-re?istru tal-VAT. Dan l-istess kontroll irrivela li, g?as-sena finanzjarja 2010, din il-kumpannija ?ar?et fatturi g?al ammont taxxabbli ta’ VAT ta’ EUR 320 205, i?da li, peress li ma ppre?entatx id-dikjarazzjoni tal-VAT relatata, hija naqset li t?allas l-ammont ta’ EUR 64 041 ta’ VAT, u li, g?as-snin fiskali sussegwenti, hija ma ppre?entatx id-dikjarazzjoni tal-VAT. L-imsmemi kontroll wera wkoll li Del Ferro ma osservatx l-obbligu ta’ re?istrazzjoni tal-fatturi ma?ru?a.

17 Fir-rigward tal-assenza tal-pre?entazzjoni ta’ dikjarazzjoni tal-VAT g?as-sena fiskali 2010, G. Astone, b?al rappre?entant legali ta’ Del Ferro, kien su??ett g?al pro?eduri quddiem l-awla krimninali tat-Tribunale di Treviso (qorti ta’ Treviso, L-Italja) sabiex iwei?eb g?al ksur previst fl-Artikolu 5(1) tad-Digriet le?i?lattiv Nru 74.

18 Matul din il-pro?edura quddim il-qorti ta’ rinviju, G. Astone pprodu?a fatturi ma?ru?a mill-impri?i terzi fir-rigward ta’ Del Ferro matul is-sena finanzjarja 2010, li kienu t?allsu, inklu?a l-VAT, i?da li ma ?ewx irre?istrati fil-kontabblità ta’ din il-kumpannija. Abba?i ta’ dawn il-fatturi, l-ammont tal-VAT dedu?ibbli ?ie kkalkolat fl-ammont ta’ EUR30 590. G. Astone jsostni li dawn il-fatturi g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni, konformement g?all-?urisprudenza tal-Qorti dwar id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa minn persuna taxxabbli. Inkunsiderazzjoni tal-VAT dedu?ibbli u ta’ kreditu ta’ taxxa pre?edenti favuriha, l-ammont ta’ taxxa eva?a ma taqbi?x il-limitu ta’ EUR 30 000 ffissat mill-Artikolu 5(1) tad-Digriet le?i?lattiv Nru 74 u, konsegwentement, ma je?istix ksur kundannabbli skont din id-dispo?izzjoni. G?aldaqstant, G. Astone jitlob li ji?i illiberat. Il-prosekutur pubbliku jitlob ukoll il-?elsien ta’ G. Astone.

19 Il-qorti tar-rinviju tindika li l-le?i?lazzjoni Taljana tissu??etta d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT g?all-osservanza tal-obbligi pro?edurali fir-rigward, b’mod partikolari, g?all-pre?entazzjoni tad-denunzji kkon?ernati, fil-mument li l-persuna taxxabbli targumenta li l-kreditu tal-VAT u min?abba li l-fatturi kkon?ernati ?ew imni??la fir-re?istru previst, bil-konsegwenza li, skont din il-qorti, il-persuna taxxabbli ma g?andhiex id-dritt li tnaqqas il-VAT tal-input, anki jekk im?allsa, jekk ma tkunx debitament irre?istrata.

20 B’riferiment g?all-Artikolu 5(1) tad-Digriet Le?i?lattiv Nru 74 il-qorti tar-rinviju tindika li, fl-assenza ta’ dikjarazzjoni tal-VAT, id-dritt Taljan jipprevedi li t-taxxa eva?a tinkludi t-taxxa dovuta kollha, ming?ajr ma huwa possibbli li jittie?ed inkunsiderazzjoni, f’dak li jirrigwarda l-VAT, tal-VAT im?allsa lill-fornituri jekk l-obbligi pro?edurali previsti mil-li?i ma jkunux ?ew osservati. F’dan il-ka?, it-taxxa dovuta, inklu?a dik bil-g?an li ti?i ddeterminata l-possibbiltà li ji?u e?er?itati pro?eduri kriminali skont din id-dispo?izzjoni, hija g?alhekk, skont din il-qorti, dik li tirri?ulta mill-fatturi ma?ru?a. Fil-fatt, l-imsmemija qorti, tikkunsidra l-possibbiltà li tie?u inkunsiderazzjoni l-VAT tal-input im?allsa tippresupponi li d-dritt g?al tnaqqis ?ie e?er?itat meta saret id-dikjarazzjoni annwali u jirrigwrada biss il-fatturi li ?ew inklu?i fir-re?istru.

21 Il-qorti tar-rinviju tirrileva li d-dritt tal-Unjoni jissu??etta wkoll l-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis g?all-osservanza ta’ ?erti obbligi u tirreferi f’dan ir-rigward g?all-Artikoli 167, 168, 178 sa 181, 244 u 250 tad-Direttiva tal-VAT. Barra minn hekk, hija tosserva li, konformement g?as-sentenzi tat-8 ta’ Mejju 2008, Ecotrade(C?95/07 u C?96/07, EU:C:2008:267), u tat-30 ta’ Settembru 2010, Uszodaépít? (C?392/09, EU:C:2010:569), il-prin?ipju ta’ newtralità fiskali je?i?i li t-tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa g?andha ting?ata jekk ir-rekwi?iti sostantivi li jirregolaw id-dritt g?al tnaqqis ji?u ssodisfatti, anki jekk ?erti rekwi?iti pro?edurali ?ew im?ollija barra mill-persuni

taxxabbli. Madankollu, dawn is-sentenzi ma jispe?ifikawx liema huma r-rekwi?iti inkwistjoni u b'mod partikolari liema obbligi pro?edurali g?andhom ji?u imperattivament osservati sabiex il-persuna taxxabbli tkun tista' te?er?ita d-dritt tag?ha g?al tnaqqis. Peress li G. Astone ma osserva l-ebda obbligu pro?edurali, je?tie? twe?iba mill-Qorti tal-?ustizzja sabiex ti?i de?i?a r-resposnabbiltà kriminali tieg?u.

22 F'dawn i?-?irkustanzi, it-Tribunale di Treviso (qorti ta' Treviso, l-Italja) dde?iediet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari segwenti:

"1) Id-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, kif interpretati mill-?urisprudenza tal-Unjoni ??itata fil-motivi [tad-de?i?joni ta' rinviju], jipprekludu dispo?izzjonijiet nazzjonali tal-Istati Membri li, b?ad-dispo?izzjonijiet i??itati iktar 'il fuq [tad-de?i?joni ta' rinviju], fis-se?? fl-Italja (Artikolu 19 tad-Digriet tal-President tar-Repubblika Nru 633 tas-26 ta' Ottubru 1972), jeskludu, inklu? fil-qasam kriminali, li l-persuna taxxabbli tista' te?er?ita d-dritt g?al tnaqqis jekk hija ma' ppre?entatx dikjarazzjoni tal-VAT, b'mod partikolari d-dikjarazzjoni dwar it-tieni sena wara dik li fiha d-dritt g?al tnaqqis beda?

2) Id-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28. Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, kif interpretati mill-?urisprudenza Komunitarja ??itata fil-motivi, jipprekludu dispo?izzjonijiet nazzjonali tal-Istati Membri li, b?ad-dispo?izzjonijiet i??itati iktar 'il fuq, fis-se?? fl-Italja (Artikoli 25 u 39 tad-Digriet tal-President tar-Repubblika Nru 633 tas-26 ta' Ottubru 1972), jeskludu, inklu? fil-qasam kriminali, li jistg?u jittie?du inkunsiderazzjoni, g?all-finijiet tat-tnaqqis tal-VAT, fatturi im?allsa li l-persuna taxxabbli bl-ebda mod ma rre?istra?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibbiltà

23 Il-Gvern Taljan jikkontesta l-ammissibbiltà tad-domandi preliminari min?abba li huma bba?ati fuq interpretazzjoni ?baljata tad-dritt Taljan, li jipprevedi, fir-realtà, li id-dispo?izzjonijiet nazzjonali li jirregolaw il-portata tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT ma jittie?dux inkunsiderazzjoni fl-evalwazzjoni ta' jekk il-limitu sabiex tiskatta s-sanzjoni kriminali, prevista mill-Artikolu 5(1) tad-Digriet le?i?lattiv Nru 74, intla?aqx. Minn dan isegwi li r-risposta li qed tintalab mill-Qorti tal-?ustizzja g?ad-domandi mag?mula ma humiex utli sabiex ti?i ri?olta l-kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, peress li d-dispo?izzonijet Taljani li jitrasponu d-Direttiva tal-VAT ma humiex applikabbli g?all-kaw?a.

24 Madankollu, g?andu jitfakkar li, skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, fil-kuntest tal-pro?edura stabbilita fl-Artikolu 276 TFUE, hija biss il-qorti nazzjonali li quddiemha titressaq il-kaw?a u li g?andha tassumi r-responsabbiltà g?ad-de?i?joni li trid ting?ata, li g?andha tevalwa, fid-dawl ta?-?irkustanzi partikolari tal-kaw?a, kemm in-ne?essità ta' de?i?joni preliminari sabiex tkun f'po?izzjoni li tag?ti d-de?i?joni tag?ha, kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi mag?mula lill-Qorti tal-?ustizzja. Konsegwentement, meta d-domandi mag?mula jkunu jirrigwardaw l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha, b?ala prin?ipju, tag?ti de?i?joni (is-sentenza tat-8 ta' Settembru 2010, Stoß *et*, C?316/07, C?358/07 sa C?360/07, C?409/07 u C?410/07, EU:C:2010:504, punt 51 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata). Bl-istess mod, fil-kuntest ta' din il-pro?edur, hija esklu?ivament il-qorti tar-rinviju li g?andha tinterpreta l-le?i?lazzjoni nazzjonali (ara, f'dan is-sens,, is-sentenza tal-15 ta' Jannar 2013, Križan *et*, C?416/10, EU:C:2013:8, punt 58 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

25 Mill-konklu?jonijiet kollha pre?edenti jirri?ulta li, minkejja id-dubji li ?ew espresssi f'dan ir-rigward mill-Gvern Taljan fl-osservazzjonijiet bil-miktub tieg?u, il-Qorti tal-?ustizzja, g?andha tqis b?ala fatt stabbilit dak li ?ie espost mill-qorti tar-rinviju, ji?ifieri li d-dritt Taljan jipprevedi li l-limitu ta'

skattar tas-sanzjoni kriminali, prevista fl-Artikolu 5(1) tad-Digriet le?i?lattiv Nru 74, hija ddeterminata bl-applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet sostantivi li jirregolaw il-portata tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT u, konsegwentement, u li ji?i kkonstatat li d-domandi mag?mula huma ammissibbli.

Fuq il-mertu

26 Preliminarjament, g?andu ji?i osservat li d-Direttiva tal-VAT, konformement g?all-Artikoli 411 u 413 tag?ha, ?assret u ssostitwiet, mill-1 ta' Jannar 2007, il-le?i?lazzjoni tal-Unjoni fil-qasam tal-VAT, b'mod partikolari s-Sitt Direttiva tal-Kunsill, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23).

27 Skont il-premessi 1 u 3 tad-Direttiva tal-VAT, il-formulazzjoni mill-?did tas-Sitt Direttiva kienet me?tie?a sabiex id-dispo?izzjonijiet kollha applikabbli ji?u ppre?entati b'mod ?ar u razzjonali bi struttura u redazzjoni riveduti ming?ajr ma jkun hemm, b?ala prin?ipju, tibdil fis-sustanza. Madankollu, id-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva tal-VAT li huma rilevanti fil-kuntest tal-kaw?a prin?ipali huma, essenzjalment, identi?i g?ad-dispo?izzjonijiet ekwivalenti tas-Sitt Direttiva 77/388 jibqg?u rilevanti sabiex ji?u interpretati d-dispo?izzjonijiet ekwivalenti tad-Direttiva tal-VAT (ara, b'analo?ija, is-sentenza tal-21 ta' ?unju 2012, Mahagében u Dávid, C?80/11 u C?142/11, EU:C:2012:373, punt 35).

Fuq l-ewwel domanda

28 Mit-talba g?al de?i?joni preliminari jirri?ulta li huwa biss matul il-pro?edura mibdija quddiem il-qorti tar-rinviju li l-imputat fil-kaw?a prin?ipali invoka d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa, peress li, skont l-Artikolu 19(1) tad-Digriet Nru 633, dan id-dritt g?andu ji?i e?er?iatat mhux iktar tard, fid-dikjarazzjoni tat-taxxa g?at-tieni sena wara dik li matulha l-imsemmi dritt in?oloq. F'dawn i?-?irkustanzi, u inkunsiderazzjoni ta' dak li ?ie espost mill-qorti tar-rinviju u mfakkar fil-punt 25 ta' din is-sentenza, g?andu jinftiehem li, permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 167, 168, 178, l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 179, u l-Artikoli 180 u 182 tad-Direttiva tal-VAT g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi terminu ta' dekadenza g?all-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

29 F'dak ir-rigward, g?andu jitfakkar, li s-sistema ta' tnaqqis stabbilita mid-Direttiva tal-VAT hija inti?a li te?les kompletament lill-imprenditur mill-pi? tal-VAT dovuta jew im?allsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomi?i tieg?u kollha. G?alhekk, is-sistema komuni tal-VAT tiggarantixxi n-newtralità perfetta fir-rigward tat-tassazzjoni tal-attivitajiet ekonomi?i kollha, ikunu liema jkunu l-g?anijiet jew ir-ri?ultati tag?hom, bil-kundizzjoni li l-imsemmija attivitajiet ikunu huma stess, fil-prin?ipju, su??etti g?all-VAT (is-sentenza tat-12 ta' Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport, C?284/11, EU:C:2012:458, punt 43 u l-?urisprudenza ??itata).

30 Skont ?urisprudenza stabbilita, id-dritt g?al tnaqqis previst mill-Artikoli 167 u 168 tad-Direttiva tal-VAT huwa parti integrali tal-mekkani?mu tal-VAT u fil-prin?ipju, ma jistax ji?i limitat (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-8 ta' Mejju 2008, Ecotrade, C?95/07 u C?96/07, EU:C:2008:267, punt 39 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tat-12 ta' Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport, C?284/11, EU:C:2012:458, punt 44).

31 Hekk kif jirri?ulta mill-kliem tal-Artikolu 167 u l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 179 tad-Direttiva tal-VAT, id-dritt g?al tnaqqis ise??, b?ala prin?ipju, fl-istess perijodu b?al dak li fih jid?ol fis-se??, ji?ifieri fil-mument meta t-taxxa tkun dovuta.

32 Madankollu, skont l-Artikoli 180 u 182 ta' din l-istess direttiva, persuna taxxabbli tista' ti?i awtorizzata li te?er?ita t-tnaqqis anki jekk ma tkunx e?er?itat id-dritt tag?ha matul il-perijodu li fih dan id-dritt in?oloq, su??ett, madankollu, g?all-osservanza tal-kundizzjonijiet u tal-modalitajiet stabbiliti mil-le?i?lazzjonijiet nazzjonali (is-sentenza tat-12 ta' Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport, C?284/11, EU:C:2012:458, punt 46 u l-?urisprudenza ??itata).

33 Madankollu, il-possibbiltà li ji?i e?er?itat id-dritt g?al tnaqqis ming?ajr limitu fi?-?mien tmur kontra l-prin?ipju ta' ?ertezza legali, li je?i?i li s-sitwazzjoni fiskali tal-persuna taxxabbli, fid-dawl tad-drittijiet u obbligi tieg?u fil-konfront tal-awtoritajiet fiskali, ma tistax tkun ikkontestati indefinittivament (is-sentenzi tat?8 ta' Mejju 2008, Ecotrade, C?95/07 u C?96/07, EU:C:2008:267, punt 44, kif ukoll tat-12 ta' Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport, C?284/11, EU:C:2012:458, punt 48).

34 Il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet, fil-kuntest tal-applikazzjoni tal-mekkani?mu ta' awtolikwidazzjoni, li terminu ta' dekadenza li l-iskadenza tieg?u g?andha b?ala konsegwenza l-issanzjonar tal-persuna taxxabbli li ma tkunx dili?enti bi??ejjed, li tkun naqset li tinvoka t-tnaqqis tal-VAT tal-input, min?abba li jtellfilha dritt g?al tnaqqis, li ttellifha d-dritt g?al tnaqqis, ma jkunx ikkunsidrat b?ala inkompatibbli mas-sistema stabbilita mid-Direttiva tal-VAT sakemm, minn na?a, li dan it-terminu japplika bl-istess mod g?ad-drittijiet simili fil-qasam fiskali bba?ati fuq id-dritt intern u g?al dawk ibba?ati fuq id-dritt tal-Unjoni (prin?ipju ta' ekwivalenza) u, min-na?a l-o?ra, li fil-prattika ma jag?milx impossibbli jew e??essivament diffi?li l-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis (prin?ipju ta' effettività) (is-sentenzi tat-8 ta Mejju 2008, Ecotrade, C?95/07 u C?96/07, EU:C:2008:267, punt 46 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tat-12 ta' Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport, C?284/11, EU:C:2012:458, punt 49).

35 F'dan il-ka?, id-de?i?joni ta' rinviju ma turix jekk, fil-kaw?a prin?ipali, il-mekkani?mu ta' awtolikwidazzjoni huwa jew ma huwiex applikabbli. Madankollu, dan huwa irrilevanti g?all-finijiet tar-risposta g?all-ewwel domanda, peress li d-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva tal-VAT imfakkra fil-punti 31 u 32 ta' din is-sentenza ma jistabbilixxux, fir-rigward tat-terminu ta' dekadenza g?all-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis li jista' ji?i ffissat mill-Istati Membri b'applikazzjoni ta' dawn id-dispo?izzjonijiet, li g?andha ssir distinzjoni bejn l-ipote?ijiet li fihom il-mekkani?mu ta' awtolikwidazzjoni jkun applikabbli u dawk li fihom dan il-mekkani?mu ma jkun applikabbli.

36 Fir-rigward tal-fatt ta' jekk terminu ta' dekadenza ta' sentejn, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jissodisfax il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt 34 ta' din is-sentenza, g?andu jitfakkar li, skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, hija l-qorti nazzjonali li g?andh tevalwa l-kompatibiltà ta' mi?uri nazzjonali mad-dritt tal-Unjoni. Madankollu, il-Qorti tal-?ustizzja tista' tipprovdilha kull indikazzjoni utli bil-g?an li ti?i ri?olta t-tilwima li tin?ieb g?ak-konjizzjoni tag?ha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport, C?284/11, EU:C:2012:458, punt 51 u l-?urisprudenza ??itata).

37 F'dan il-ka?, f'dak li jirrigwarda l-prin?ipju ta' ekwivalenza, kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à kkonstatat fil-kaw?a li wasslet g?as-sentenza tat-8 ta' Mejju 2008, Ecotrade(C?95/07 u C?96/07, EU:C:2008:267, punt 47), li kienet tirrigwarda b'mod partikolari l-istess terminu ta' dekadenza b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma jirri?ultax mill-pro?ess li g?andha g?ad-dispo?izzjoni tag?ha l-Qorti tal-?ustizzja u, barra minn hekk, ma ?iex sostnut quddiem il-Qorti tal-?ustizzja li t-terminu ta' dekadenza previst fl-Artikolu 19(1) tad-Digriet Nru 633 ma josservax dan il-prin?ipju.

38 F'dak li jirrigwarda l-prin?ipju ta' effettività, il-Qorti tal-?ustizzja di?à kkonstatat li terminu ta' dekadenza ta' sentejn, b?al dak previst fl-Artikolu 19(1) tad-Digriet Nru 633, inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma jistax per se, jirrendi fil-prattika l-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis impossibbli jew e??essivament diffi?li, peress li l-Artikolu 167 u l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 179 tad-Direttiva tal-

VAT jippermettu lill-Istati Membri li je?i?u mill-persuna taxxabbli li te?er?ita d-dritt g?al tnaqqis tag?ha matul l-istess perijodu li matulu dan id-dritt in?oloq (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-8 ta' Mejju 2008, Ecotrade, C?95/07 u C?96/07, EU:C:2008:267, punt 48).

39 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li l-Artikoli 167, 168, 178, l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 179 u l-Artikoli 180 u 182 tad-Direttiva tal-VAT g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi terminu ta' dekadenza g?all-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, sakemm il-prin?ipji ta' ekwivalenza u ta' effettività ji?u osservati, fatt li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.

Fuq it-tieni domanda

40 Preliminarjament, g?andu ji?i rrilevat li, minkejja, fit-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tirreferi g?al nuqqas wie?ed mill-imputat fil-kaw?a prin?ipali, ta' twettiq ta' obbligu ta' re?istrazzjoni tal-fatturi li n?ar?u fir-rigward tal-kumpannija li tag?ha huwa rappre?entant legali, li abba?i tag?hom id-dritt g?al tnaqqis huwa invokat, din il-qorti tindika, fil-motivi tad-de?i?joni tar-rinviju tag?ha, li dan l-imputat, b?ala rappre?entant legali tal-imsemmija kumpannija, ma osservax "ebda wie?ed" mill-obbligi pro?edurali li huma imposti fuq fil-qasam tal-VAT.

41 F'dan is-sens, jirri?ulta mit-talba g?al de?i?joni preliminari li, g?as-sena finanzjarja 2010, li fir-rigward tag?ha l-imsemmi imputat kien su??ett g?al pro?eduri quddiem l-imsemmija qorti, dan tal-a??ar ma pprodu?a ebda wie?ed mid-dokumenti ta' kontabbiltà u lanqas mir-re?istru tal-VAT g?all-kumpannija li tag?ha huwa rappre?entant legali. Barra minn hekk, jirri?ulta li din il-kumpannija ma ppre?entatx id-dikjarazzjoni tal-VAT minkejja li hija kienet ?ar?et fatturi g?al ammont taxxabbli ta' VAT ta' EUR 320 205, li hija ma ?allsitx il-VAT li hija dovuta minnha, li ma osservatx l-obbligu ta' re?istrazzjoni tal-fatturi ma?ru?a fir-rigward tag?ha minn impri?i terzi li hija ?allset.

42 F'dawn i?-?irkustanzi, u inkunsiderazzjoni ta' dak li ?ie espost mill-qorti tar-rinviju u mfakkar fil-punt 25 ta' din is-sentenza, g?andu jinftiehem li, permezz tat-tieni domanda tag?ha, din il-qorti tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 168, 178, 179, 193, 206, 242, 244, 250, 252 u 273 tad-Direttiva tal-VAT g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tippermetti lill-awtoritajiet fiskali li tirrifjuta lil persuna taxxabbli d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT meta ji?i stabbilit li din tal-a??ar jkun naqset li twettaq il-parti l-kbira tal-obbligi pro?edurali imposta fuqha sabiex tkun tista' tibbenefika minn dan id-dritt.

43 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i enfasizzat li d-dritt tal-persuni taxxabbli g?al tnaqqis tal-VAT dovuta jew m?allsa g?al o??etti mixtrija jew servizzi ri?evuti minnhhom b?ala VAT tal-input tikkostitwixxi prin?ipju fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT stabbilita mil-le?i?lazzjoni tal-Unjoni (is-sentenzi tas-6 ta' Di?embru 2012, Bonik, C?285/11, EU:C:2012:774, punt 25 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tat?13 ta' Frar 2014, Maks Pen, C?18/13, EU:C:2014:69, punt 23).

44 Kif di?à ?ie espost, essenzjalment, fil-punti 29 sa 31 ta' din is-sentenza, id-dritt g?al tnaqqis previst fl-Artikoli 167 sa192 tad-Direttiva tal-VAT, li tiggarantixxi n-newtralità perfetta fir-rigward tal-pi? fiskali tal-attivitajiet ekonomi?i kollha, bil-kundizzjoni li l-imsemmija attivitajiet innifishom ikunu, b?ala prin?ipju, su??etti g?all-VAT, ma jistax, b?ala prin?ipju, ji?i limitat u ji?i e?er?itat mill-ewwel fir-rigward tat-taxxi kollha imposti fuq it-tran?azzjonijiet relatati ma' inputs.

45 G?alhekk, skont ?urisprudenza stabbilita, il-prin?ipju fundamentali ta' newtralità tal-VAT je?i?i li t-tnaqqis tal-VAT tal-input jing?ata jekk ir-rekwi?iti sostantivi jkunu ssodisfatti, minkejja li l-persuni taxxabbli jkunu naqsu milli jissodisfaw ?erti rekwi?iti pro?edurali (is-sentenzi du 12 ta' Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport, C?284/11, EU:C:2012:458, punt 62 u l-?urisprudenza ??itata, kif

ukoll tad-9 ta' Lulju 2015, Salomie u Oltean, C?183/14, EU:C:2015:454, punt 58 u l-?urisprudenza ??itata).

46 Madankollu, il-ka? ikun differenti jekk il-ksur ta' dawn ir-rekwi?iti pro?edurali jkollu b?ala effett li jostakola l-produzzjoni tal-prova ?erta li r-rekwi?iti sostantivi ?ew issodisfatti (is-sentenzi tat-12 ta' Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport, C?284/11, EU:C:2012:458, punt 71, kif ukoll tal-11 ta' Di?embru 2014, Idexx Laboratories Italia, C?590/13, EU:C:2014:2429, punt 39 u l-?urisprudenza ??itata).

47 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i spe?ifikat li r-rekwi?iti sostantivi tad-dritt g?al tnaqqis huma dawk li jirregolaw l-be?i u l-portata ta' dan id-dritt, b?alma huma dawk previsti fil-Kapitolu 1 tat-Titolu X tad-Direttiva tal-VAT, intitolat "Ori?ini u skop tad-dritt ta' tnaqqis", filwaqt li r-rekwi?iti pro?edurali tal-imsmemi drit jirregolaw il-modalitajiet u l-kontroll tal-e?er?izzju tieg?u kif ukoll il-funzjonament tajjeb tas-sistema tal-VAT, b?al dawk dwar il-kontabbiltà, il-fatturazzjoni u d-dikjarazzjoni (ara, f'dan is-sens,, is-sentenza tal-11 ta' Di?embru 2014, Idexx Laboratories Italia, C?590/13, EU:C:2014:2429, punti 41 u 42 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

48 G?alhekk, g?all-finijiet tal-applikazzjoni tal-VAT u tal-kontroll tag?ha mill-awtoritajiet fiskali, it-Titolu XI tad-Direttiva tal-VAT jelenka ?erti obbligi li huma imposti b'mod partikolari fuq il-persuni taxxabbli li huma g?andhom i?allsu din it-taxxa. B'mod partikolari, minbarra l-obbligu ta' ?las tal-VAT li tirri?ulta b'mod partikolari mill-Artikoli 193 u 206 ta' din id-direttiva, l-Artikolu 242 tag?ha jimponi ?-?amma ta' kontabbiltà adegwata, l-Artikolu 244 tal-imsemmija direttiva jipprevedi obbligu tal-?a?na tal-fatturi kollha u l-Artikoli 250 u 252 tal-istess direttiva jimponu s-sottomissjoni ta' dikjarzzjoni f'terminu spe?ifiku.

49 Barra minn hekk, skont l-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT jirri?ulta li l-Istati Membri jistg?u jipprevedu obbligi o?ra li huma jqisu me?tie?a sabiex ji?guraw il-?bir korrett tal-VAT u sabiex ti?i evitata l-eva?joni fiskali. Madankollu, il-mi?uri li l-Istati Membri jistg?u jadottaw, bis-sa??a tal-imsemmija dispo?izzjoni ma g?andhomx imorru lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?qu dawk l-g?anijiet. Dawn ma jistg?ux jintu?aw b'mod tali li huma jikkontestaw b'mod sistematiku d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT, u, g?aldaqstant, in-newtralità tal-VAT, (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-8 ta' Mejju 2008, Ecotrade, C?95/07 u C?96/07, EU:C:2008:267, punt 66, kif ukoll tal-21 ta' ?unju 2012, Mahagében u Dávid, C?80/11 u C?142/11, EU:C:2012:373, punt 57 u l-?urisprudenza ??itata).

50 Ill-?lieda kontra l-eva?joni fikali, l-evitar fiskali u l-abbu? huwa g?an rikonoxxut u inkora??it mid-Direttiva tal-VAT u l-Qorti tal-?ustizzja ripetutament idde?idiet li l-individwi ma jistg?ux, b'mod frawdolenti jew abbu?iv, jinvokaw normi tad-dritt tal-Unjoni. G?alhekk, huwa l-obbligu tal-awtoritajiet u tal-qrati nazzjonali li jirrifjutaw il-benefi??ju tad-dritt g?al tnaqqis jekk ji?i stabbilit, fid-dawl ta' elementi o??ettivi, li dan id-dritt huwa invokat b'mod frodulenti jew abbu?iv (is-sentenzi tas-6 ta' Di?embru 2012, Bonik, C?285/11, EU:C:2012:774, punti 35 sa 37 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tat-18 ta' Di?embru 2014, Schoenimport "Italmoda" Mariano Previti *et*, C?131/13, C?163/13 u C?164/13, EU:C:2014:2455, punti 42 sa 44 u l-?urisprudenza ??itata).

51 Dan huwa l-ka? meta l-eva?joni fiskali titwettaq mill-persuna taxxabbli nnifisha (is-sentenzi tas-6 ta' Di?embru 2012, Bonik, C?285/11, EU:C:2012:774, punt 38 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tat-13 ta' Frar 2014, Maks Pen, C?18/13, EU:C:2014:69, punt 27).

52 Peress li r-rifjut tad-dritt g?al tnaqqis jikkostitwixxi e??ezzjoni mill-applikazzjoni tal-prin?ipju fundamentali kkostitwit minn dan id-dritt, huma l-awtoritajiet tat-taxxa kompetenti li g?andhom jistabbilixxu suffi?jentement skont il-li?i li l-fatturi o??ettivi li g?alihom jirreferi l-punt pre?edenti ta' din is-sentenza huma ssodisfatti. Imbag?ad huma l-qrati nazzjonali li g?andhom jivverifikaw jekk l-awtoritajiet tat-taxxa kkon?ernati stabbilixxewx l-e?istenza ta' tali fatturi o??ettivi (is-sentenza tat-

13 ta’ Frar 2014, Maks Pen, C?18/13, EU:C:2014:69, punt 29 u l-?urisprudenza ??itata).

53 Fil-kuntest tal-pro?edura mressqa ta?t l-Artikolu 267 TFUE, il-Qorti tal-?ustizzja ma g?andhiex il-?urisdizzjoni sabiex tivverifika, u lanqas sabiex tevalwa, i?-?irkustanzi fattwali fil-kaw?a prin?ipali. Konsegwentement, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha twettaq, b’mod konformi mar-regoli dwar il-provi tad-dritt nazzjonali, evalwazzjoni globali tal-fatti u ta?-?irkustanzi fattwali kollha tal-kaw?a prin?ipali sabiex tistabbilixxi, fid-dawl tal-fatturi o??ettivi pprovduti lilha, jekk l-imputat wettaqx din l-eva?joni jew tali abbu? (ara, b’analo?ija, is-sentenza tat-13 ta’ Frar 2014, Maks Pen, C?18/13, EU:C:2014:69, punt 30). Madankollu, sabiex il-qorti tar-rinviju ting?ata risposta utli, il-Qorti tal-?ustizzja tista’, fi spirtu ta’ kooperazzjoni mal-qrati nazzjonali, tag?tiha l-indikazzjonijiet kollha li hija tqis li huma ne?essarji (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tat-18 ta’ Lulju 2013, AES-3C Maritza East 1, C?124/12, EU:C:2013:488, punt 42, u tat-3 ta’ Settembru 2014, GMAC UK, C?589/12, EU:C:2014:2131, punt 46).

54 F’dan il-ka?, kif di?à ?ie kkonstatat fil-punt 41 ta’ din is-sentenza, jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju li l-imputat fil-kaw?a prin?ipali, g?as-sena finanzjarja 2010 li fir-rigward tag?ha huwa su??ett g?al pro?eduri quddiem il-qorti tar-rinviju, mhux talli ma ssodisfax l-obbligu li jissottometti dikjarazzjoni tal-VAT lill-amministrazzjoni u li j?allas l-ammont tat-taxxa dovut mill-kumpannija li huwa rappre?entant legali tag?ha, i?da ma pprodu?iex la d-dokumenti kontabbli u lanqas ir-re?istru tal-VAT g?al din il-kumpannija u lanqas osserva l-obbligu ta’ re?istrazzjoni sekwenzjali tal-fatturi ma?ru?a jew im?allsa minnha previst mid-dritt Taljan.

55 Issa, anki jekk ji?i pre?unt li dawn in-nuqqasijiet ta’ twettiq ta’ obbligi pro?edurali li g?andu l-imputat fil-kaw?a prin?ipali, b?ala rappre?entant legali ta’ Del Ferro, g?all-finijiet tal-applikazzjoni tal-VAT u tal-kontroll tag?ha mill-awtoritajiet fiskali ma jipprekludux il-poruzzjoni tal-prova ?erta li r-rekwi?iti sostantivi li jo?olqu d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input ji?u ssodisfatti, g?andu ji?i kkonstatat li, kif irrilevat il-Kummissjoni Ewropea fl-osservazzjonijiet tag?ha bil-miktub, tali ?irkustanzi jistg?u jistabbilixxu l-e?istenza tal-ka? l-iktar sempli?i ta’ eva?joni fiskali, li fiha l-persuna taxxabbli deliberatament tonqos milli tissodisfa l-obbligi pro?edurali li huma imposti fuqha bil-g?an li tevadi l-?las tat-taxxa.

56 B’mod partikolari, l-assenza tas-sottomissjoni tad-dikjarazzjoni tal-VAT, b?all-assenza ta’ ?amma ta’ kontabbiltà, li jippermettu l-pplikazzjoni tal-VAT u l-kontroll tag?ha mill-awtoritajiet fiskali, u l-assenza ta’ re?istrazzjoni tal-fatturi ma?ru?a u m?allsa jistg?u jostakolaw il-?bir e?att tat-taxxa u, konsegwentement, jikkompromettu l-funzjonament tajjeb tas-sistema komuni tal-VAT. G?aldaqstant, id-dritt tal-Unjoni ma jostakolax lill-Istati Membri li jikkunsidraw li tali nuqqasijiet b?ala li jaqg?u ta?t eva?joni fiskali u li jirrifjutaw, f’tali ka?, il-benefi??ju tad-dritt g?al tnaqqis (ara, b’analo?ija, is-sentenza tas-7 ta’ Di?embru 2010, R., C?285/09, EU:C:2010:742, punti 48 u 49).

57 F’dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat ukoll li, f’dan il-ka?, id-de?i?joni ta’ rinviju tenfasizza wkoll li nuqqasijiet simili rrepetew rwie?om matul diversi snin fiskali sussegwenti. Anki jekk, dawn tal-a??ar snin fiskali jidhru li ma humiex ikkontestati fil-pro?edura prin?ipali, jibqa’ l-fatt li huma provi ta’ fatt li g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni mill-qorti tar-rinviju fil-kuntest tal-evalwazzjoni globali li hija obbligata twettaq konformement mal-?urisprudenza mfakkra fil-punt 53 ta’ din is-sentenza.

58 Fl-a??ar nett, g?andu ji?i enfasizzat li rifjut tad-dritt g?al tnaqqis fi?-?irkustanzi li jikklassifikaw l-e?istenza ta’ eva?joni fiskali min-na?a tal-persuna taxxabbli li tippretendi li tibbenefika minn dan id-dritt ma tistax ti?i kkunsidrata b?ala li tmur kontra l-prin?ipju ta’ newtralità fiskali, peress li dan ma jistax ji?i validament invokat minn persuna taxxabbli li tkun intenzjonalment ipparte?ipat f’din l-eva?joni fiskali u tkun ipperikolat il-funzjonament tas-sistema komuni tal-VAT (ara, b’analo?ija, is-sentenza tas-7 ta’ Di?embru 2010, R., C?285/09, EU:C:2010:742, punti 51 u 54, kif ukoll, f’dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta’ Di?embru 2014,

Schoenimport “Italmoda” Mariano Previti *et*, C?131/13, C?163/13 u C?164/13, EU:C:2014:2455, punt 48).

59 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?at-tieni domanda g?andha tkun li l-Artikoli 168, 178, 179, 193, 206, 242, 244, 250, 252 u 273 tad-Direttiva tal-VAT g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tippermetti lill-awtoritajiet fiskali li jirrifjutaw lil persuna taxxabbli d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT meta jkun stabbili li din tal-a??ar tkun naqset li twettaq b’mod farwdolenti, fatt li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju, il-parti l-kbira tal-obbligi pro?edurali li huma imposti fuqha, sabiex tibbenefika minn dan id-dritt.

Fuq l-ispejje?

60 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Is-Seba’ Awla) taqta’ u tidde?iedi:

1) **L-Artikoli 167, 168, 178, l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 179, u l-Artikoli 180 u 182 tad-Direttiva tal-Kunsill2006/112/KE ta’ 28 ta’ Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi terminu ta’ dekadenza g?all-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, sakemm il-prin?ipji ta’ ekwivalenza u ta’ effettività ji?u osservati, fatt li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.**

2) **L-Artikoli 168, 178, 179, 193, 206, 242, 244, 250, 252 u 273 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tippermetti lill-awtoritajiet fiskali li jirrifjutaw lil persuna taxxabbli d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT meta jkun stabbilit li din tal-a??ar tkun naqset li twettaq b’mod frawdolenti, fatt li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju, il-parti l-kbira tal-obbligi pro?edurali li huma imposti fuqha, sabiex tibbenefika minn dan id-dritt.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan.